

PODKŁADAĆ (20) *vb impf*

o oraz oba a jasne.

inf podkładać (2). ◇ *praes 1 sg* podkładam (7). ◇ *3 sg* podładą (4). ◇ *1 pl* podkładamy (1). ◇ *3 pl* podkładają (2). ◇ *praet 3 sg m* podkładał (1). ◇ *imp 2 pl* podkładajcie (1). ◇ *part praes act* podkładając (2).

Sł stp, Cn notuje, *Linde* także *XVII i XIX w.*

1. *Podsuwać, podstawiąć; supponere Vulg, Mącz, Calep, Cn; subdere, subicere Mącz, Calep, Cn; submittere Mącz; sustentare PolAnt; subditare, subtus ponere Cn (19)* : Subdo, Poddąę pod moc/ Podłtawiam/ Podkładam *Mącz* 93a, 163a, 227b; *Calep* [1015]b, [1035]a.

podkładać co (9): *FalZioł* IV 48b; *Mącz* [273]b; *Palangae* – Wałki iakie podkładami dliawalenia. *Calep* [746]b; *SkarKazSej* 681b. *Cf Zwroty.*

podkładać pod co (5): ten kamień rzeczón iest orłowy/ bo [...] ten Kamień łamiecz przynofi z Indiiey á podkłada gi pod orliczę *FalZioł* IV 48b; *Palanga, Wálek/ okrągłe drewno które pod cieśi álbo co tákowego podkłádąy y ná niem taczáyą Mącz* [273]b, 302d, 312a; *Ale/ prołzę/ czuyćie fię/ iáko źle ine y obce fundáméntá pod budowánie łtáre podkłádác SkarKazSej* 681b.

Zwroty: »podkładać nogę« (1): *Supplanto* Podkładam nogę pod co álbo ząwádzam komu nogę áby padł. *Mącz* 302d.

»ogień podkładać« = *podpalać; ignem supponere Vulg (4)*: Rzekł tedy Eliałz prorokom Báál. [...] iuż wzywaycie imion Bogow wáłłych/ á ogniá nie podkłádáyćie. *Leop 3.Reg* 18/25, *3.Reg* 18/23; *Abimelech* [...] wzyáwłzy miáłto wieżę obiegl/ chciał iá łpalić/ á gdy ogień podkłádał/ niewiáłtá zwirzchu zwałiła nań kámień *BielKron* 50v; *StryjKron* 497.

Przen [co] (4) : [ále gdy świat mniéma/ żeby iuż zginąć mieli [*wierni słudzy Pańscy*] zá długim wtrapieniém: áli P. bóg podkłada moc łwoię ku ich poćiefzeniu. *BiałPos* 120 (*Linde*).]

podkładać pod co (1): [bo ktoć pochlebuie tym ktorzy złe czynią/ podułżkę ym pod łokćie y pod głowę podkłada/ áby tym łpokoyniey [...] w onych złośćiách leżeli. *LorichKosz* 50 (*Linde*).] *Cf* »głowę pod szablę podkładać«.

Zwroty: »głowę pod szablę podkładać« = *dawać się zabić (1)*: *Weyrzy w Grecią/ weyrzy w one łłáchetne á łławne krolełtwá/ s kthorych oni mężowie łławni* [...] w iákich dziś práwiech tákże prze złá łpráwę łwoię łiedzą/ iákich wolności wzywáią/ ták iż głowy łwoie poniewolnie pod łzábłę okrutną pogáńłką podkłádác mułżą kiedy im każá. *RejZwierc* 188.

»podkładać rękę (swoję)« = *chronić [szyk zmienny] (3)*: *MurzHist* O2v; *Gdy pádnie nie powáli fię/ bo Iehowá pokłáda [errata zmienia: podkłáda] rękę łwoię. BudBib Ps* 36/24 [*przekład tego samego tekstu: MurzHist, [WróbZółt]*]; *Ták fię łwięty y pokufy wdobre obracáią* [...] / *gdy im nogi ich Chryłtus wkrzepczy/ y rękę/ áby nieupádli do końca/ podkłáda SkarŻyw* 136; [*WróbZółt* 36/24 (*Linde*)].

2. [*Przykładać od dołu*]:

Zwrot: »[co] podkładać sobie«: *takież kwiatki iego [rozmarynu] w oliwie łmáżone/ podkłádáią łobie Pánie ktore chcą mieć płód Cresc* 1571 268.]

3. *Zwrot: »podkładać sidła« = zastawiać sidła; przen (1) : w vsćiech máią pokoy á táiemnie sidła podkłádáią. SkarKazSej 706a.*

Synonimy: 1. podczyniać, poddawać, podmykać, podpierać, podstawiać; 3. zastawiać.

Formacje współrdzenne cf KŁAŚĆ.

Cf PODKŁADAJĄCY, [PODKŁADANIE], PODKŁADANY

AL, JB